รายงานการประเมินโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน โรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ

A Report on an Evaluation of the Promotion of the Love Reading Habit Project at Nongbuadaengwittaya School, Nongbuadaeng District, Chaiyaphum Province

ชัยรัตน์ เจริญสุข
Chairat Chareonsok
ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา
School Director , Nongbuadaengwittaya School
e-mail : chareonsok1976@gmail.com

June 16, 2022, Reviewed : June 18, 2022, Revised : June 27, 2022, Accepted : June 30, 2022

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อประเมินด้านบริบท (Context) ของโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน โรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ 2) เพื่อประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ของโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน โรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ 3) เพื่อประเมินด้านกระบวนการ (Process) ของโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านโรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ 4) เพื่อประเมินด้านผลผลิต (Product) ของโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านโรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ 5) เพื่อศึกษาด้านผลกระทบ (Impact) ของโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน โรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ รองผู้อำนวยการโรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา จำนวน 3 คน ครูโรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา จำนวน 107 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 347 คน ผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 347 คน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 14 คน

ผลการประเมิน ปรากฏดังนี้

1. ด้านบริบทของโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$=4.55, S.D.=0.41)
2. ด้านปัจจัยนำเข้า โครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$=4.54, S.D.=0.04)
3. ด้านกระบวนการของโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$=4.61, S.D.=0.03)
4. ด้านผลผลิตของโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ความคิดเห็นของรองผู้อำนวยการสถานศึกษาครูและนักเรียนมีการบรรลุ ผลสำเร็จ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$=4.61, S.D.=0.06) และความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาและผู้ปกครองอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$=4.62, S.D.=0.06)

5. ผลการศึกษาด้านผลกระทบของโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ได้รับรางวัลพระราชทาน โครงการคัดเลือกนักเรียน นักศึกษา และสถานศึกษา เพื่อรับรางวัลพระราชทาน ระดับมัธยมศึกษา ขนาดใหญ่ ประจำปีการศึกษา 2562 และผลการศึกษาความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$=4.63, S.D.=0.06)

Abstract

The Purposes of this study were: 1) to evaluate the aspect of context of the Promotion of the Love Reading Habit Project at Nongbuadaengwittaya School, Nongbuadaeng District, Chaiyaphum Province; 2) to evaluate the aspect of input of the Promotion of The Love Reading Habit Project at Nongbuadaengwittaya School, Nongbuadaeng District, Chaiyaphum Province; 3) to evaluate the aspect of process of the Promotion of the Love Reading Habit Project at Nongbuadaengwittaya School, Nongbuadaeng District, Chaiyaphum Province; 4) to evaluate the aspect of product of the Promotion of the Love Reading Habit Project at Nongbuadaengwittaya School, Nongbuadaeng District, Chaiyaphum Province, and 5) to evaluate the aspect of impact of the Promotion of the Love Reading Habit Project at Nongbuadaengwittaya School, Nongbuadaeng District, Chaiyaphum Province, based on the CIPP Model. The samples used in this study were The project participants included 3 vice directors, 107 teachers, 347 Mattayomsuksa 1-6 students, 347 parents, and 14 committee members of Nongbuadaengwittaya School.

The results of the study were as follows:

1. The context of the Promotion of the Love Reading Habit Project at the most level ($\bar{X}$=4.55, S.D.=0.41).

2. The input of the Promotion of the Love Reading Habit Project at the most level ($\bar{X}$=4.54, S.D.=0.04)

3. The process of the Promotion of the Love Reading Habit Project at the most level ($\bar{X}$=4.61, S.D.=0.03)

4. The product of the Promotion of the Love Reading Habit Project The opinions of vice school directors, teachers, and students obtained success, overall, at the most level ($\bar{X}$=4.61, S.D.=0.06) and The opinions of school committee members and parents were found overall at the most level ($\bar{X}$=4.62, S.D.=0.06)

5. Findings of the study of the impact of the Promotion of the Love Reading Habit Project the school obtained the Royal Award for the large-sized secondary educational institution, under the project that selected students, university students, and institutions of Academic Year 2019. And the most level ($\bar{X}$=4.63, S.D.=0.06)

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ในหมวด 1 มาตรา 6 การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข หมวดที่ 4 แนวทางการจัดการศึกษา มาตรา 22 การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ มาตรา 23 การจัดการศึกษาทั้งการศึกษาในระบบการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา (วรรณประภา ภูดวงจิตร. 2561) 2) และมาตราที่ 24 (3) และ (5) ได้ระบุให้สถานศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดกิจกรรมให้ผู้เรียน รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง โดยการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตจะเกิดขึ้นได้นักเรียนต้องมีนิสัยรักการอ่าน ซึ่งสอดคล้องตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนตามแนวทางการจัดการศึกษา ดังนั้นสถานศึกษาควรจัดการเรียนการสอนและจัดกิจกรรมบูรณาการองค์ความรู้ ต่าง ๆ ที่เกื้อกูล ส่งเสริมการดำเนินงานส่งเสริมการอ่านในโรงเรียน จึงถือเป็นภารกิจหลักของโรงเรียนที่จะต้องส่งเสริมนิสัยรักการอ่านให้เกิดขึ้นในโรงเรียน ทั้งนี้เพราะการอ่านเป็นทักษะที่จำเป็นการแสวงหาความรู้ เพื่อพัฒนาตนเองให้สามารถเรียนรู้ได้ สื่อสารได้และสามารถสร้างองค์ความรู้ได้ ซึ่งนับว่าเป็นการปฏิรูปการเรียนรู้ที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง (รุ่งฤดี อาจวิชา. 2558)

โรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 เปิดสอนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จากข้อมูลผลการทดสอบการประเมินทักษะการอ่านคิด วิเคราะห์ และเขียน ของนักเรียน ปีการศึกษา 2561 พบว่า นักเรียนมีผลการทดสอบการอ่าน อยู่ในระดับผ่าน จำนวน 2,328 คน คิดเป็นร้อยละ 96.36 และอยู่ในระดับ ไม่ผ่าน จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 3.64 นักเรียนมีผลการทดสอบการคิดวิเคราะห์ อยู่ในระดับ ผ่าน จำนวน 2,327 คน คิดเป็นร้อยละ 96.32 และอยู่ในระดับไม่ผ่าน จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 3.68 นักเรียน มีผลการทดสอบการเขียน อยู่ในระดับ ระดับผ่าน จำนวน 2,327 คน คิดเป็นร้อยละ 96.32 และอยู่ในระดับ ไม่ผ่าน จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 3.68 ซึ่งอาจเป็นอุปสรรคและปัญหาในการดำรงชีวิตอยู่ในโลกปัจจุบัน (โรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา. 2561)

จากการศึกษาสภาพปัญหาในความสามารถในการอ่านของนักเรียนบางส่วนและความต้องการของโรงเรียนที่จะส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียน ในการศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาได้จัดทำโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน โรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา ขึ้น เพราะผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้ตระหนักถึงสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในสถานศึกษาเกี่ยวกับการอ่านที่พบว่ามีนักเรียนบางส่วนที่ไม่ผ่านเกณฑ์การทดสอบการอ่าน ซึ่งอาจเป็นอุปสรรคและปัญหาในการดำรงชีวิตอยู่ในโลกปัจจุบัน จึงได้มีการร่วมกันกำหนดวัตถุประสงค์และกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของโรงเรียน โดยการประเมินโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน โรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา เพราะการประเมินโครงการเป็นกระบวนการในการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างเป็นระบบ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อประเมินด้านบริบท (Context) ของโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านโรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ
2. เพื่อประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ของโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน โรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ
3. เพื่อประเมินด้านกระบวนการ (Process) ของโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน โรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ
4. เพื่อประเมินด้านผลผลิต (Product) ของโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน โรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ
5. เพื่อศึกษาด้านผลกระทบ (Impact) ของโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน โรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ

วิธีดำเนินการวิจัย

1. การประเมินโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน โรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา ครั้งนี้ ได้นำรูปแบบการประเมิน CIPP Model ของสตัฟเฟลบีม (Stufflebeam Model) ซึ่งแบ่งการประเมินออกเป็น 5 ด้าน ดังนี้

1.1 ประเมินด้านบริบท (Context) เป็นการประเมินก่อนดำเนินโครงการ โดยประเมินความเหมาะสมและสอดคล้องของ ความจำเป็นในการดำเนินโครงการ หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ เป้าหมายของโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านเหมาะสมและสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ นโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน นโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ กลยุทธ์ระดับองค์กร เอกลักษณ์แผนพัฒนาการศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา

1.2 ประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Input) เป็นการประเมินก่อนดำเนินโครงการ โดยประเมินความเหมาะสมและเพียงพอของปัจจัยนำเข้า ได้แก่ ด้านบุคลากร สถานที่ สื่อ วัสดุและอุปกรณ์ และงบประมาณในการดำเนินโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน โรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา

1.3 ประเมินด้านกระบวนการ (Process) เป็นการประเมินระหว่างดำเนินโครงการ โดยประเมินการปฏิบัติและความเป็นจริงในการบริหารจัดการโครงการ ได้แก่ กิจกรรมขั้นวางแผน (Plan) การปฏิบัติตามแผน (Do) การตรวจสอบการปฏิบัติตามแผน (Check) และการปรับปรุงแก้ไข (Act) ทั้ง 20 กิจกรรมของโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน โรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา

1.4 ประเมินด้านผลผลิต (Product) เป็นการประเมินหลังสิ้นสุดโครงการโดยประเมินผลสำเร็จที่เกิดขึ้นเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ของโครงการและกิจกรรมทั้ง 20 กิจกรรมในการดำเนินโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน โรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา

1.5 ศึกษาด้านผลกระทบ (Impact) เป็นการประเมินผลงานหรือผลที่เกิดขึ้นตามมาจากการดำเนินงาน จากโครงการและนำไปใช้ในการเรียนการทำงานหรือพัฒนาหน่วยงานให้ดียิ่งขึ้นได้จนเป็นแบบอย่างและเป็นที่ยอมรับ

2. กรอบการประเมิน

การประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน โรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา ผู้ศึกษาใช้รูปแบบการประเมิน CIPP Model ประกอบด้วย ด้านบริบท (Context : C) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input : I) ด้านกระบวนการ (Process : P) ด้านผลผลิต (Product : P) และด้านผลกระทบ (Impact : I) โดยดำเนินการในแต่ละด้านมีรายละเอียดของการประเมินตามวัตถุประสงค์

สรุปผลการวิจัย

ผลการประเมินโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน โรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ สรุปได้ ดังนี้

1. ผลการประเมินด้านบริบทของโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านโรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$=4.55, S.D.=0.41) ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ ที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ วัตถุประสงค์ของโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน มีความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของโรงเรียน ($\bar{X}$=4.65, S.D.=0.76) โครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านมีความจำเป็นในการดำเนินโครงการ ($\bar{X}$=4.61, S.D.=0.76) และโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านมีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน ($\bar{X}$= 4.58, S.D.=0.85) ตามลำดับ

2. ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน โรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$=4.54, S.D.=0.04) ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า

อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 14 ข้อ อยู่ในระดับมาก จำนวน 3 ข้อ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ ครูที่ดำเนินกิจกรรมตามโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านมีความรู้ความสามารถในการดำเนินการ ($\bar{X}$=4.64, S.D.=0.81) ผู้บริหารสนับสนุนโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X}$=4.63, S.D.=0.85) และหนังสือและสื่อสิ่งพิมพ์ที่ใช้ในการดำเนินกิจกรรมตามโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านมีจำนวนเพียงพอ ($\bar{X}$=4.62, S.D.=0.83) ตามลำดับ

3. ผลการประเมินด้านกระบวนการโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน โรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$=4.61, S.D.=0.03) ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายกิจกรรม พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกกิจกรรม และกิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเรียงตามลำดับ จากมากไปหาน้อย 2 ลำดับ คือ กิจกรรม Annotation book (บรรณนิทัศน์หนังสือ) ($\bar{X}$=4.70, S.D.=0.81) และกิจกรรมโครงงานจากการอ่าน ($\bar{X}$=4.70, S.D.=0.70) รองลงมา คือ กิจกรรมกระดานหัวใจถวายเจ้าฟ้านักอ่าน ($\bar{X}$=4.65, S.D.=0.78) กิจกรรมถุงผ้านำความรู้สู่ชุมชน และกิจกรรม ธรรมะสัญจร ($\bar{X}$=4.64, S.D.=0.78)

4. ผลการประเมินด้านผลผลิตของโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน โรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา

4.1 ผลการประเมินด้านผลผลิตของโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน โรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา ความคิดเห็นของรองผู้อำนวยการสถานศึกษาครูและนักเรียนมีการบรรลุผลสำเร็จ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$=4.61, S.D.=0.06) ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ นักเรียนมีคุณลักษณะนิสัยรักการอ่านอย่างยั่งยืน ($\bar{X}$=4.73, S.D.=0.67) นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น ($\bar{X}$=4.72, S.D.=0.65) และนักเรียนนำความรู้และทักษะด้านการอ่านไปใช้ในการพัฒนาตนเอง ($\bar{X}$=4.71, S.D.=0.65) ตามลำดับ

4.2 ผลการประเมินด้านผลผลิตของโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน โรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา ความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาและผู้ปกครองโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$=4.62, S.D.= 0.06) ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับคือ นักเรียนนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ให้เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ ($\bar{X}$= 4.74, S.D.=0.51) นักเรียนมีคุณลักษณะนิสัยรักการอ่านอย่างยั่งยืน ($\bar{X}$=4.73, S.D.=0.55) และนักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อาชีพและเทคโนโลยี และรู้จักนำไปใช้ในการดำรงชีวิต ($\bar{X}$=4.72 ,S.D.=0.65) ตามลำดับ

5. ผลการศึกษาด้านผลกระทบของโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน โรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา

5.1 ผลงานความสำเร็จผลงานที่เกิดจาก การจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน โรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา ในปีการศึกษา 2562 ประกอบไปด้วย

1. ผลงานความสำเร็จของสถานศึกษา ระดับประเทศ และระดับเขตพื้นที่การศึกษา

2. ผลงานความสำเร็จของผู้บริหารสถานศึกษาและครู ระดับประเทศ และระดับภาค/เขตพื้นที่การศึกษา

3. ผลงานความสำเร็จของนักเรียน ระดับประเทศ และระดับภาค/เขตพื้นที่การศึกษา

4. ผลงานที่ภาคภูมิใจสูงสุดของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คือได้รับรางวัลพระราชทาน ในโครงการคัดเลือกนักเรียน นักศึกษา และสถานศึกษา เพื่อรับรางวัลพระราชทาน ระดับมัธยมศึกษา ขนาดใหญ่ ประจำปีการศึกษา 2562

5.2 ผลการศึกษาการศึกษาความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้องต่อการดำเนินงานโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านโรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$=4.63, S.D.=0.06) ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้

อภิปรายผล

1. ผลการประเมินด้านบริบทของโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน โรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$=4.55, S.D.=0.41) ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ วัตถุประสงค์ของโครงการส่งเสริมนิสัย รักการอ่าน มีความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของโรงเรียน ทั้งนี้ เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้ตระหนักถึงสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในสถานศึกษาเกี่ยวกับการอ่านที่พบว่ามีนักเรียนบางส่วนที่ไม่ผ่านเกณฑ์การทดสอบการอ่าน ซึ่งอาจเป็นอุปสรรคและปัญหาในการดำรงชีวิตอยู่ในโลกปัจจุบัน จึงได้มีการร่วมกันกำหนดวัตถุประสงค์และกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของโรงเรียน สอดคล้องกับ เข้ม ชอบกิตติ์วรกุล (2560) ที่ได้ทำการประเมินโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านโรงเรียนอมก๋อยวิทยาคม จังหวัดเชียงใหม่ ด้านบริบทมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก โดยหลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ และเป้าหมายของโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านโรงเรียนอมก๋อยวิทยาคม จังหวัดเชียงใหม่ มีความสอดคล้องกับนโยบาย วิสัยทัศน์และเป้าหมายของโรงเรียนอมก๋อยวิทยาคม จังหวัดเชียงใหม่ ในระดับมาก และสอดคล้องกับ กาญจนา ชูสกุล (2558) ได้ประเมินโครงการรักการอ่านโรงเรียนเทศบาลบ้านสามเหลี่ยม สังกัดเทศบาลนครขอนแก่น โดยประยุกต์ใช้รูปแบบซิปป์ จากการศึกษาที่เกี่ยวข้องพบว่าผู้บริหารจะต้องมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านให้เป็นรูปธรรมโดยการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษาที่จะเป็นการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียนผู้บริหารจะต้องมีความรู้ความเข้าใจ ตระหนักถึงความสำคัญเกี่ยวกับพฤติกรรมการอ่านของนักเรียนในยุคแห่งข้อมูลข่าวสารที่ผู้ที่อ่านมากย่อมเป็นผู้ที่รู้มาก ประสบความสำเร็จได้มากสอดคล้องกับการศึกษาครั้งนี้ที่ต้องการหาคำตอบสำคัญว่าผู้บริหารสถานศึกษาควรมีแนวทางในการบริการจัดการในการส่งเสริมนิสัย รักการอ่านของนักเรียน โดยการสร้างและการใช้กิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่หลากหลาย เหมาะสมทั้งวัย ความสนใจ และความต้องการในช่วงวัยของผู้เรียนมีผลต่อ

พฤติกรรมและนิสัยรักการอ่านของนักเรียนดังที่งานวิจัยข้างต้นได้กล่าวไว้ ซึ่งสามารถสร้างแรงจูงใจและเร้าความสนใจของนักเรียนให้เกิดความ ใฝ่เรียนใฝ่รู้ สู่นิสัยรักการอ่าน

2. ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้า โครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านโรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$=4.54, S.D.=0.04) ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูที่ดำเนินกิจกรรมตามโครงการส่งเสริมนิสัย รักการอ่านมีความรู้ความสามารถในการดำเนินการ ทั้งนี้ เนื่องจากโรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ ผู้บริหารให้ความสำคัญและส่งเสริมการพัฒนาความรู้ความสามารถของคณะครู เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจในการดำเนินโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านอย่างจริงจังและต่อเนื่อง สอดคล้องกับ สุธัมมา เพ็ชรเจริญ (2555) ที่กล่าวว่าการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ให้มีประสิทธิภาพควรมีการเตรียมพร้อมและคำนึงในเรื่องต่อไปนี้ คือ ครูผู้จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านควรมีการศึกษาเตรียมพร้อมทั้งในด้านวิธีการ ดำเนินการ สื่อ อุปกรณ์ เพื่อให้การจัดกิจกรรมดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยบรรลุเป้าหมายและจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ รวมทั้งต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องนิสัยรักการอ่านด้วย

3. ผลการประเมินด้านกระบวนการโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน โรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$=4.61, S.D.=0.03) ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือกิจกรรม Annotation book (บรรณนิทัศน์หนังสือ) และกิจกรรมโครงงานจากการอ่าน และผลการประเมินด้านกระบวนการของโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านทั้ง 20 กิจกรรม นักเรียนมีคุณลักษณะนิสัยรักการอ่านอย่างยั่งยืนตามวัตถุประสงค์ของการดำเนินกิจกรรม จากผลการศึกษาพบว่าผลการประเมินกิจกรรมทั้ง 20 กิจกรรมของโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ของโรงเรียน หนองบัวแดงวิทยาอยู่ในระดับมากที่สุดทุกกิจกรรม ทั้งนี้เนื่องจากการดำเนินโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของโรงเรียนหนองบัวแดงงวิทยา ได้ดำเนินการตามรูปแบบการประเมินโครงการ CIPP Model โดยการดำเนินการในแต่ละกระบวนการผู้ศึกษาพิจารณาตรวจสอบความต่อเนื่องกันในการดำเนินงานอย่างครบวงจร มีการเก็บรวมรวมข้อมูลตามที่ได้กำหนดไว้ แล้วนำข้อมูลที่ได้นั้นจัดทำให้เป็นสารสนเทศ เพื่อนำโครงการไปปฏิบัติ เพื่อปรับปรุงโครงการอย่างทันท่วงทีตามแนวคิดของสตัฟเฟิลบีม (Daniel L.Stufflebeam) รวมไปถึงกิจกรรมที่ได้รับคะแนนสูงสุดทั้งกิจกรรม Annotation book (บรรณนิทัศน์หนังสือ) ($\bar{X}$=4.70, S.D.=0.81) กิจกรรมโครงงานจากการอ่าน ($\bar{X}$= 4.70, S.D.=0.70) กิจกรรมกระดานหัวใจถวายเจ้าฟ้านักอ่าน ($\bar{X}$=4.65, S.D.=0.78) กิจกรรมถุงผ้านำความรู้สู่ชุมชน และกิจกรรมธรรมะสัญจร ($\bar{X}$=4.64, S.D.=0.78) เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมนิสัยรักการอ่านได้ดีมาก นักเรียนได้มีส่วนร่วม เกิดการเรียนรู้รวมถึงความภาคภูมิใจในการทำกิจกรรม นอกจากนี้กิจกรรมที่นักเรียนอ่านหนังสือพระราชนิพนธ์ฯ เรื่อง “ข้าวไทยไปญี่ปุ่น”และออกแบบผลงานตามจินตนาการ ใช้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์แสดงผลงานในรูปแบบของการจัดทำบรรณนิทัศน์หนังสือ และกิจกรรมโครงงานจากการอ่าน ซึ่งตัวแทนนักเรียนของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ นำเสนอโครงงานที่ได้จากการอ่านในรูปแบบของการจัดนิทรรศการที่ได้จากการอ่าน จากหนังสือประเภทต่าง ๆ เช่น การแกะสลัก การร้อยมาลัย การจัดดอกไม้ การปั้นดินน้ำมัน

การถนอมอาหาร การจัดสวนถาด การประกอบอาหาร เป็นต้น ซึ่งกิจกรรมตามโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารสถานศึกษา และครูในการดำเนินกิจกรรมตามโครงการอย่างหลากหลาย ทำให้นักเรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมได้อย่างหลากหลายมีความเหมาะสม และสอดคล้องกับตัวชี้วัดความสำเร็จ ของโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านซึ่งผลการศึกษานักเรียนมีคุณลักษณะนิสัยรักการอ่านอย่างยั่งยืนตามวัตถุประสงค์ของการดำเนินกิจกรรม โครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สอดคล้องกับ สุธัมมา เพ็ชรเจริญ (2555) ที่กล่าวว่า การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ให้มีประสิทธิภาพ ควรมีการเตรียมพร้อมและคำนึงถึงการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ต้องเป็นกิจกรรมที่เร้าใจท้าทายความสนใจ ความสามารถของผู้เรียน รวมทั้งมีความหลากหลายเพื่อให้นักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ อย่างมีความสุข และเป็นกิจกรรมที่เน้นให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง สามารถแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง สอดคล้องกับ สุพจน์ ยืนศักดิ์ (2556) กล่าวว่า กิจกรรมที่ส่งเสริมการอ่านนั้น ควรเน้นความสนใจของนักเรียนเป็นหลัก เพราะผู้เรียนจะสามารถมีปฏิสัมพันธ์กับเนื้อเรื่องที่อ่านได้ดีกว่าเนื้อเรื่องที่ผู้สอนจัดให้ โดยผู้เรียนจะเลือกเนื้อหาที่ผู้เรียนเองมีความรู้ในเรื่องนั้นมาก่อนแล้ว อีกทั้งยังเป็นการเร้าความสนใจของผู้อ่านอีกด้วย ซึ่งการเร้าความสนใจในการอ่านนี้เองจะเป็นสิ่งที่ทำให้ผู้เรียนเห็นคุณค่า ความสำคัญและประโยชน์ของการอ่าน ซึ่งจะเป็นการอ่านนอกเหนือจากการอ่านในห้องเรียนการอ่านแบบนี้จะเป็นการอ่านด้วยความ สมัครใจ ผู้อ่านเต็มใจที่จะอ่านไม่มีคะแนนและเกรดเป็นเงื่อนไข ด้วยวิธีนี้ผู้เรียนจะรู้สึกว่าการอ่านเป็นสิ่งที่มาจากตัวเอง ตัวผู้อ่านเองเป็นผู้กำหนดทิศทางและวางแผนในการอ่านเองทั้งหมดซึ่งผู้เรียนจะรับผิดชอบในการอ่าน มีทัศนคติที่ดีต่อการอ่านและเป็นการสั่งสมนิสัยรักการอ่านไปด้วย

4. ผลการประเมินด้านผลผลิตของโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน โรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา

4.1 จากความคิดเห็นของรองผู้อำนวยการสถานศึกษา ครู และนักเรียนมีการบรรลุ ผลสำเร็จโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$=4.60, S.D.=0.06) ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ นักเรียนมีคุณลักษณะนิสัยรักการอ่านอย่างยั่งยืน ทั้งนี้อาจเนื่องจากโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านสามารถส่งเสริมให้นักเรียนเห็นความสำคัญและประโยชน์ของการอ่าน มีความสุขในการร่วมกิจกรรมที่หลากหลายของโครงการทำให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่านมากขึ้น รวมไปถึงผู้ศึกษา ได้วิเคราะห์บริบทของโรงเรียนในด้านนิสัยรักการอ่าน รวมไปถึงปัจจัยนำเข้าที่จะมาเป็นตัวสนับสนุนให้โครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านประสบผลสำเร็จต่อเนื่อง และยั่งยืนต่อไปสอดคล้องกับ เข้ม ชอบกิตติ์วรกุล (2560) ได้กล่าวถึงความสำคัญและประโยชน์ของการอ่านว่า การอ่านมีความสำคัญ เพราะช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจสังคมและสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบตัว ส่งเสริมให้ผู้อ่านมีพัฒนาการในความรู้และความคิด มองโลกที่กว้างไกล เข้าใจปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม การอ่านเป็นอุปกรณ์ที่จำเป็นและสำคัญในการดำรงชีวิตอันจะเป็นประโยชน์ทั้งต่อตนเอง สังคมและประเทศชาติ สอดคล้องกับ เชษฐ์สุดา บุญสมวล (2560) ได้กล่าวถึงความสำคัญและประโยชน์ของการอ่านว่า การอ่านเป็นทักษะหนึ่ง ที่สำคัญ สืบเนื่องจากความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีทำให้มนุษย์รู้จักค้นคว้าหาความรู้ เพื่อพัฒนาอาชีพ การศึกษาและเป็นหัวใจของการเรียนการสอน อ่านจะมีส่วนช่วยสร้างความสำเร็จใน

การดำเนินชีวิต ช่วยขยายประสบการณ์ที่ลงทุนน้อยแต่ได้รับประโยชน์มากมาย สอดคล้องกับ จักรพันธ์ ต๊ะเรียน ที่ได้ทำการประเมินโครงการส่งเสริมนิสัย รักการอ่านในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กำแพงเพชร เขต 2 พบว่า การประเมินด้านผลผลิตของโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ หลักการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านแล้วนักเรียนได้เห็นความสำคัญของการอ่านหนังสือ

4.2 จากความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาและผู้ปกครอง มีการบรรลุ ผลสำเร็จ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$=4.60, S.D.=0.06) ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ นักเรียนนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ให้เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ ทั้งนี้เมื่อนักเรียนได้เรียนรู้จากการทำกิจกรรมทั้ง 20 กิจกรรม มีการนำความรู้ไปแลกเปลี่ยนกับเพื่อนนักเรียนด้วยกัน ได้รับการสนับสนุนและแนะนำจากคุณครูที่ปรึกษาในแต่ละกิจกรรม อีกทั้งยังได้รับการส่งเสริมการเรียนรู้จากทางผู้บริหารทำให้นักเรียนสามารถเรียนรู้อย่างอย่างเต็มศักยภาพและนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ให้เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้อย่างเป็นรูปธรรม รวมไปถึงผู้ปกครองนักเรียนที่เฝ้าสังเกตพฤติกรรมนิสัยรักการอ่านของนักเรียนในความดูแลของตน ซึ่งนักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงอย่างไร นอกจากนี้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ก็ได้รับรายงานผลของการดำเนินงานของโครงการทั้งจากในที่ประชุมที่ทางโรงเรียนได้จัดการประชุมรายงาน และจากการพูดคุยของผู้ปกครองนักเรียน ชุมชน หน่วยงานต่างๆ ที่อยู่รายล้อมสถานศึกษา ถึงรางวัล และความสำเร็จของนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมที่เกิดจากโครงการนี้ สอดคล้องกับ ปิยธิดา วงศ์ประสิทธิ์ (2557) กล่าวว่า โรงเรียน (School) เป็นสถานที่สำคัญรองลงมาจากครอบครัวที่จะต้องให้ความรักและความอบอุ่นเหมือนบ้าน เสริมสร้างความสนใจในการอ่านโดยจัดทำกิจกรรมที่จะส่งเสริมการอ่านในรูปแบบต่างๆ เพื่อสร้างนิสัยรักการอ่าน ตลอดจนสร้างความสามารถในการอ่านให้กับเด็ก ผู้บริหารโรงเรียนควรเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ (Vision) ที่กว้างไกลในเรื่องของการอ่าน ต้องตระหนักถึงความสำคัญและประโยชน์ของการอ่านจะต้องสนับสนุนให้มีห้องสมุดที่ได้มาตรฐานในโรงเรียนและจัดให้มีมุมหนังสือในห้องเรียนจัดสรรงบประมาณสำหรับห้องสมุดในการจัดซื้อครุภัณฑ์ที่เหมาะสม จัดซื้อของเล่น หนังสือเด็กเกมเสริมสมอง หนังสือ วารสาร หนังสือพิมพ์ โสตทัศนวัสดุอุปกรณ์และสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยต่าง ๆ เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรมคอมพิวเตอร์ โปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ซีดี-รอมอินเทอร์เน็ต ฯลฯ เพื่อให้บริการผู้อ่านได้ตรงกับวัย ความรู้ ความสนใจและความต้องการของผู้อ่าน จัดหาบรรณารักษ์ประจำห้องสมุดที่มีความรู้ทางบรรณารักษ์ศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ มาจัดห้องสมุดให้สมบูรณ์ถูกต้อง สะอาด สวยงาม กว้างขวาง มีที่นั่งอ่านหนังสือเพียงพอติดรูปภาพและป้ายคำขวัญเชิญชวน เข้าไปอ่านหนังสือในห้องสมุดจัดนิทรรศการหมุนเวียนตามวันต่างๆ อยู่ตลอดเวลา จะช่วยดึงดูดความสนใจให้ผู้อ่านอยากเข้าไปใช้ห้องสมุด สอดคล้องกับ เข้ม ชอบกิตติ์วรกุล (2560) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านว่า การอ่านมีความสำคัญเพราะช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจสังคมและสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบตัว ส่งเสริมให้ผู้อ่านมีพัฒนาการในความรู้และความคิด มองโลก

ที่กว้างไกล เข้าใจปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม การอ่านเป็นอุปกรณ์ที่จำเป็นและสำคัญในการดำรงชีวิตอันจะเป็นประโยชน์ทั้งต่อตนเอง สังคมและประเทศชาติ

จากการดำเนินงานตามรูปแบบการประเมินโครงการ CIPP Model ที่มีกระบวนการพิจารณาตรวจสอบที่มีความต่อเนื่องกันในการดำเนินงานอย่างครบวงจร มีการเก็บรวมรวมข้อมูลตามที่ได้กำหนดไว้แล้วนำข้อมูลที่ได้นั้นจัดทำให้เป็นสารสนเทศ ส่งผลให้ผลการประเมินด้านผลผลิตของโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ของผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้ปกครองนักเรียนมีความพึงพอใจต่อผลสำเร็จของโครงการตามวัตถุประสงค์ของการดำเนินกิจกรรม โครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน โรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา ซึ่งเป็นไปตามตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการที่ได้กำหนดไว้

5. ผลการศึกษาด้านผลกระทบของโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน โรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา ในปีการศึกษา 2562 ประกอบไปด้วย

1. ผลงานความสำเร็จของสถานศึกษา ระดับประเทศ และระดับเขตพื้นที่การศึกษา
2. ผลงานความสำเร็จของผู้บริหารสถานศึกษาและครู ระดับประเทศ และระดับภาค/เขตพื้นที่การศึกษา
3. ผลงานความสำเร็จของนักเรียน ระดับประเทศ และระดับภาค/เขตพื้นที่การศึกษา
4. ผลงานที่ภาคภูมิใจสูงสุดของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คือได้รับรางวัลพระราชทาน ในโครงการคัดเลือกนักเรียน นักศึกษาและสถานศึกษา เพื่อรับรางวัลพระราชทาน ระดับมัธยมศึกษา ขนาดใหญ่ ประจำปีการศึกษา 2562

ทั้งนี้ เนื่องจากนักเรียนร่วมกิจกรรมตามโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านแล้วสามารถนำความรู้ที่ได้รับมาปรับประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเป็นรูปธรรมจนเป็นแบบอย่างได้ ทำให้ได้รับการยอมรับจากบุคคลทั่วไป สอดคล้องกับ โสภิดา เพชรกูล (2560) ได้กล่าวถึงความสำคัญและประโยชน์ของการอ่านว่า การอ่านมีความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์ตั้งแต่เกิด จนโต และจนกระทั่งถึงวัยชรา การอ่านทำให้รู้ข่าวสารต่าง ๆ ทั่วโลก ซึ่งปัจจุบันเป็นโลกของข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ทั่วโลก ทำให้ผู้อ่านมีความสุข มีความหวัง และมีความอยากรู้อยากเห็น อันเป็นความต้องการของมนุษย์ทุกคน การอ่านมีประโยชน์ในการพัฒนาตนเอง คือ พัฒนาการศึกษา พัฒนาอาชีพ พัฒนาคุณภาพชีวิต ทำให้เป็นคนทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์ และมีความอยากรู้อยากเห็น การที่จะพัฒนาประเทศให้เจริญรุ่งเรือง ก้าวหน้าได้ต้องอาศัยประชาชนที่มีความรู้ความสามารถ ซึ่งความรู้ต่าง ๆ ก็ได้มาจากการอ่านนั่นเอง สอดคล้องกับวราภรณ์ ภิรมย์นาค (2559) กล่าวว่า กิจกรรมส่งเสริมการอ่านเป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นมาเพื่อกระตุ้น ส่งเสริมให้เด็กเกิดความอยากอ่านหนังสือเล่มที่ตนเองสนใจและพยายามพัฒนาการอ่านของตนเองจนติดเป็นนิสัย ซึ่งมีทั้งกิจกรรมที่กระตุ้น โสตประสาท กระตุ้นจักษุประสาท และกระตุ้นทั้งโสตประสาทและจักษุประสาทเพื่อกระตุ้น เร้าใจและจูงใจให้นักเรียนมาอ่านหนังสือ สอดคล้องกับเข้ม ชอบกิตติ์วรกุล (2560) ได้กล่าวถึงความสำคัญและประโยชน์ของการอ่านว่า การอ่านมีความสำคัญ เพราะ

ช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจสังคมและสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบตัว ส่งเสริมให้ผู้อ่านมีพัฒนาการในความรู้และความคิด มองโลก ที่กว้างไกล เข้าใจปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม การอ่านเป็นอุปกรณ์ที่จำเป็นและสำคัญในการดำรงชีวิตอันจะเป็นประโยชน์ทั้งต่อตนเอง สังคมและประเทศชาติ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลกระทบด้านต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับนักเรียน ครู ผู้บริหารและสถานศึกษา ดังนี้ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น โดยปีการศึกษา 2561 นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ย 2.71 และปีการศึกษา 2562 นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ย 2.97 นักเรียนมีทักษะทางด้านการอ่าน การเขียน กระบวนการคิด วิเคราะห์ และสังเคราะห์สูงขึ้น โดยปีการศึกษา 2561 ผลการประเมินการอ่าน การเขียน กระบวนการคิด วิเคราะห์ และสังเคราะห์ของนักเรียน พบว่า นักเรียนมีผลการทดสอบการอ่านอยู่ในระดับ ผ่าน จำนวน 2,328 คน คิดเป็นร้อยละ 96.36 และอยู่ในระดับไม่ผ่าน จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 3.64 นักเรียนมีผลการทดสอบการคิดวิเคราะห์ อยู่ในระดับ ผ่าน จำนวน 2,327 คน คิดเป็นร้อยละ 96.32 และอยู่ในระดับ ไม่ผ่าน จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 3.68 นักเรียนมีผลการทดสอบการเขียน อยู่ในระดับ ผ่าน จำนวน 2,327 คน คิดเป็นร้อยละ 96.32 และอยู่ในระดับไม่ผ่าน จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 3.68 ปีการศึกษา 2562 ผลการประเมินการอ่าน การเขียน กระบวนการคิด วิเคราะห์ และสังเคราะห์ของนักเรียน พบว่า นักเรียนมีผลการทดสอบการอ่านอยู่ในระดับผ่าน คิดเป็นร้อยละ 97.90 และอยู่ในระดับไม่ผ่าน คิดเป็นร้อยละ 2.10 นักเรียนมีผลการทดสอบการคิดวิเคราะห์ อยู่ในระดับ ผ่าน คิดเป็นร้อยละ 98.39 และอยู่ในระดับไม่ผ่าน คิดเป็น ร้อยละ 1.61 นักเรียนมีผลการทดสอบการเขียน อยู่ในระดับผ่าน คิดเป็นร้อยละ 98.08 และอยู่ในระดับ ไม่ผ่าน คิดเป็น ร้อยละ 1.92 นักเรียน นอกจากนี้นักเรียน ครู ผู้บริหารและสถานศึกษาได้รับรางวัลเกี่ยวกับการอ่าน ทั้งในระดับโรงเรียน เขตพื้นที่การศึกษา ระดับภาค และระดับประเทศ เช่น รางวัลพระราชทาน ในโครงการคัดเลือกนักเรียน นักศึกษา และสถานศึกษา เพื่อรับรางวัลพระราชทาน ระดับมัธยมศึกษา ขนาดใหญ่ ประจำปีการศึกษา 2562 จากกระทรวง ศึกษาธิการ รางวัลระดับดีเยี่ยม ประเภทโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ ประจำปีการศึกษา 2562 จากกระทรวงศึกษาธิการ รางวัลระดับดีเยี่ยม ประเภทโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ การประกวดห้องสมุดดีเด่น โครงการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทย ปี 2562 จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 นักเรียนได้รับรางวัลเหรียญทอง ชนะเลิศ กิจกรรมการแข่งขันการประกวดยุวบรรณารักษ์ส่งเสริมการอ่าน ชั้น ม.1 - ม.3 งานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ระดับชาติ ประจำปี 2562

จากการดำเนินโครงการนิสัยส่งเสริมนิสัยรักการอ่านตามรูปแบบการประเมินโครงการ CIPP Model โดยกระบวนการพิจารณาตรวจสอบที่มีความต่อเนื่องกันในการดำเนินงานอย่างครบวงจร มีการเก็บรวมรวมข้อมูลตามที่ได้กำหนดไว้ แล้วนำข้อมูลที่ได้นั้นจัดทำให้เป็นสารสนเทศ เพื่อนำโครงการไปปฏิบัติ เพื่อปรับปรุงโครงการอย่างทันท่วงที ตามแนวคิดของ สตัฟเฟิลบีม (Daniel L.Stufflebeam) โดยผู้ศึกษาได้ดำเนินการขั้นตอนทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านบริบท (C = Context) ด้านปัจจัยนำเข้า (I = Input) ด้านกระบวนการ (P = Process) ด้านผลผลิต (P = Product) และมีการศึกษาผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการ ซึ่งผลการ

ประเมินด้านผลกระทบของโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านโรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา นอกจากผลงานของสถานศึกษา ผู้บริหาร ครู และนักเรียน แล้วผู้ศึกษายังได้สอบถามผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเกี่ยวกับความพึงพอใจ ซึ่งผลของความพึงพอใจต่อผลกระทบหรือสำเร็จของโครงการ โครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านโรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา ซึ่งเป็นไปตามตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการที่ได้กำหนดไว้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

สำหรับหน่วยงานหรือสถานศึกษาที่มีการประเมินโครงการ ควรประเมินโครงการทุกปีการศึกษา เพื่อนำแนวทางการประเมินโครงการ มาพัฒนาให้ทันยุคสมัยทันต่อเทคโนโลยี

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยและการประเมิน

ในการศึกษาครั้งนี้เป็นผลการศึกษาของ ครู นักเรียน ผู้ปกครอง ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างเพียงบางส่วน เพื่อให้นักเรียนเกิดนิสัยรักการอ่าน และเพราะการอ่านเป็นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนหลายๆด้าน ในการศึกษาครั้งต่อไปสถานศึกษาต่าง ๆ ควรดำเนินการกับนักเรียนและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคน

เอกสารอ้างอิง

กาญจนา ชูสกุล. (2558). **การประเมินโครงการรักการอ่านโรงเรียนเทศบาลบ้านสามเหลี่ยม สังกัดเทศบาลนครขอนแก่น โดยประยุกต์ใช้รูปแบบซิปป์**. วิทยานิพนธ์ สาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

เข้ม ชอบกิตติ์วรกุล. (2560). **การประเมินโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านโรงเรียนอมก๋อยวิทยาคม จังหวัดเชียงใหม่.** การค้นคว้าแบบอิสระ สาขาวิชาการศึกษา (การบริหารการศึกษา) ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

เชษฐ์สุดา บุญสมวล. (2560). **แนวทางการดำเนินงานส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 3.** วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.

ปิยธิดา วงศ์ประสิทธิ์. (2557). **การประเมินโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของโรงเรียนนาบ่อคำวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41**. การศึกษาค้นคว้าอิสระ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.

รุ่งฤดี อาจวิชา. (2558). **การส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียน โรงเรียนบ้านเหล่าหมี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

โรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา, (2561). **รายงานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนหนองบัวแดง อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ**. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 กระทรวงศึกษาธิการ. [เอกสารประกอบ]. ชัยภูมิ: (อัดสำเนา).

วรรณประภา ภูดวงจิตร. (2561). **การประเมินโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียนระดับปฐมวัย โรงเรียนบ้านหนองแซง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

วราภรณ์ ภิรมย์นาค. (2559). **การประเมินผลโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2**. วิทยานิพนธ์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

สุธัมมา เพ็ชรเจริญ. (2555). **การประเมินโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน โรงเรียนบางบ่อวิทยาคม.** วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การวิจัยการศึกษา). มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

สุพจน์ ยืนศักดิ์. (2556). **การใช้กิจกรรมการเขียนบันทึกสองคอลัมน์เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนและนิสัยรักการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียน.** วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

โสภิดา เพชรกูล. (2560). **ปัจจัยพหุระดับที่ส่งผลต่อนิสัยรักการอ่านของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1.** วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.